

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
14.Bf.158/2016/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla Pécsen, a 2016. évi november hó 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

A másodfokú bíróság a rablás bűntette miatt **I.rendű vádlott és társa** ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 20.B.58/2014/41. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- I.rendű vádlott büntetését 3 (három) év szabadságvesztésre és 3 (három) év közügyektől eltiltásra enyhíti;
- I.rendű vádlott esetében a szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani, melyből helyesen legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra;
- II.rendű vádlott büntetését helyesen szabadságvesztésként tekinti kiszabottnak, melyet fegyházban rendel végrehajtani;
- a vagyonelkobzásra vonatkozó rendelkezést mindkét vádlott vonatkozásában mellőzi;
- a helyesen sértett 2 magánfél részére megítélt kártérítés összege helyesen 324.500 (háromszázhuszonnégyezer-ötszáz) forint, mely után a vádlottak helyesen a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki kamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot kötelesek megfizetni, az általuk helyesen ugyancsak egyetemlegesen megfizetendő le nem rótt illeték összege pedig 19.440 (tizenkilencezer-négyszáznegyven) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi I.rendű és II.rendű vádlottakat személyenként 10.000 (tízezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére az állam részére.

Az elsőfokú bíróságot II.rendű vádlott vonatkozásában az összbüntetési eljárás lefolytatásához szükséges intézkedés megtételére hívja fel.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.rendű vádlott enyhítésért, védője téves jogi minősítés miatt enyhítésért, II.rendű vádlott az okának és céljának megjelölése nélkül, míg védője a büntetés enyhítéséért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.744/2014/3. számú átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A nyilvános ülésen I.rendű vádlott védője - perorvoslati nyilatkozatát némileg módosítva - mindössze az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés enyhítését indítványozta, míg II.rendű vádlott és védője jogorvoslati kérelmüket a büntetés jelentős mérvű enyhítése végett tartották fenn.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogorvoslattal megtámadott ítéletét a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

E felülbírálat során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

I.rendű vádlottal szemben a terhére rótt cselekmény elkövetésekor a Budapesti VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon a 2011. évi december hó 7. napján elkövetett súlyos testi sértés büntette miatt 7206/2011.bü. számon, míg a Monori Rendőrkapitányságon a 2011. évi november hó 30. napján elkövetett hitelsértés vétsége miatt 1919/2012.bü. szám alatt volt folyamatban büntetőeljárás.

Ezen túlmenően a 2011. évi július hó 21. napja és 2012. évi május hó 31. napja közötti időben elkövetett 2 rendbeli sikkasztás büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt a Ráckevei Járási Ügyészség 2014. évi augusztus hó 18. napján vádiratot nyújtott be vele szemben.

II.rendű vádlottat az elsőfokú bíróság ítéletében szereplő elítélésein túlmenően:

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2013. évi december hó 11. napján jogerőre emelkedett 10.B.XX.1693/2012/39. számú ítéletével lopás vétségének kísérlete miatt, mint többszörös visszaesőt 10 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. E büntetéséből 2015. évi október hó 2. napján feltételes szabadságra bocsátották.

A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság a 2014. évi december hó 11. napján jogerőre emelkedett 7.B.XVIII.652/2013/44. számú ítéletével lopás vétsége miatt, mint többszörös visszaesőt 8 hónap börtönre ítélte, amelynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette, illetve elrendelte pártfogó felügyeletét.

A Kiskunhalasi Járásbíróság a 6.B.34/2014/79. számú ítéletével - amely a Kecskeméti Törvényszék 2.Bf.465/2014/50. számú határozatával 2015. évi április 14-én emelkedett jogerőre - rablás büntette miatt, mint többszörös visszaesőt 8 év 6 hó fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. II.rendű vádlott jelenleg e büntetését tölti.

(A vádlottak erkölcsi bizonyítványai a másodfokú bíróság iratai között 11. és 11/I. szám alatt.)

A vádlottak által sértett 2 sértettnek okozott kár összege helyesen 324.500 forint.

(sértett 2 sértett vallomása, valamint az igazságügyi tárgyszakértői vélemény.)

A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás immár mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: kellő mértékben felderített, hiánytalan, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz; az a vádlottak védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartása mellett folytatta le oly módon, hogy az ügyben felmerülő ténybeli és jogi kérdésekben megnyugtatóan állást lehetett foglalni; az ennek során feltárt és mérlegelési körbe vont bizonyítékokat külön-külön, illetve együttesen is a logika szabályainak megfelelően értékelte.

Indokolási kötelezettségének teljesítése során részletesen foglalkozott a vádlottak védekezéseivel és azok cáfolatával; erre vonatkozó érvelésével a másodfokú bíróság mindenben egyetértett, így azok megismétlését nem, mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek:

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást sértett 2 sértett vallomására alapította. Szavahihetőségét ugyanis nem érintette, hogy a nyomozás kezdetén az ügy számára kellemetlen részleteinek eltitkolására törekedett, hiszen magatartásának motivációját feltárta, és a későbbiek során a történeteket következetesen és egyezően adta elő a büntetőeljárás egész tartama alatt.

Egyetértett továbbá a másodfokú bíróság az elemi életszerűség okán az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a sértettnek nem is állhatott érdekében a számára alig ismert személyekre, így I.rendű és II.rendű vádlottakra valótlanul terhelő vallomást tenni, őket bűncselekmény elkövetésével hamisan vádolni.

A sértettnek a büntetőeljárás során tett következetes vallomását ugyanakkor felesége, **tanú1**, szomszédasszonya, **tanú2**, valamint a postai kézbesítő, **tanú3** tanúk az ügy egyes - számukra megismerhető - részleteire vonatkozó nyilatkozatai is mindenben alátámasztották. Mindezek alapján kétség sem merülhetett fel arra, hogy ne a vádlottak lettek volna a vád tárgyává tett cselekmény elkövetői.

Nem lehetett e körben figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy I.rendű vádlott maga is elismerte a sértett lakásán tartózkodásuk tényét, valamint azt is, hogy észlelte II.rendű vádlott cselekményét, az altató hatású gyógyszernek a sértett italába keverését.

Mindezekre figyelemmel tehát az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított és a fellebbezési eljárásban már senki által sem támadott tényállást mindössze a vádlottak további előéleti adataival - az újabb elítélésekre, illetőleg a velük szemben folyamatban lévő büntetőeljárásokra tekintettel -, valamint a sértettnek okozott kár mértéke vonatkozásában volt szükséges kiegészíteni, illetve helyesbíteni. Ez utóbbi adatot mind a vádirat, mind pedig az elsőfokú bíróság tényállása - számítási hiba folytán - helytelenül tartalmazta, ezért került sor a másodfokú bíróság részéről annak pontosítására.

A fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállás ekként megalapozottá vált, és a Be.352.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

E tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Balog Róbert I. r. és II.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére.

A cselekmények minősítése is mindenben megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

A sértett - értékeinek jogtalan eltulajdonítás végett történő elvételét célzó - öntudatlan állapotba helyezése a Btk.365.§ (1) bekezdés b) pontjának I. fordulatában meghatározott rablás büntettének megállapítására alkalmas.

Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság azt is, hogy a vádlottak cselekménye egy rendbeli bűncselekményt valósít meg annak ellenére, hogy a sértettől elvett dolgok több személy, vagy több személy közös tulajdonát képezték. Az állandó bírói gyakorlat szerint a rablás megvalósulása szempontjából ugyanis - büntetőjogi értelemben - azt kell a bűncselekmény sértettjének tekinteni, aki a lenyűgöző erőszakot elszenvedte, aki az élet- vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetés hatása alatt állt, illetve akit öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyeztek annak érdekében, hogy a tulajdonában vagy birtokában (őrizetében) lévő dolgot jogtalan eltulajdonítás végett elvegyék (BH 2001.458. számú és BH 1996.244. számú eseti döntések).

Helytállóan foglalt állást az irányadó bírói gyakorlatra figyelemmel abban is, hogy a vádlottak társtettesként követték el a bűncselekményt. E körben azonban mellőzni kellett az elsőfokú bíróság indokolásából a BH 1996.96. számú eseti döntésre utalást az ítélet 11. oldalának 7. bekezdéséből, mivel az a jelen ügy szempontjából nem bírt relevanciával. A társtettesi minősítés helyesen a BH 1999.96. számú eseti döntésben kifejtett jogi állásponton alapul.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel.

A másodfokú bíróság mellőzte az ittas elkövetés vádlottak terhére történő értékelését. A tényállás ugyanis nem tartalmaz konkrét adatot arra vonatkozóan, hogy milyen fokban álltak alkoholos befolyásoltság alatt; csupán azt lehetett megállapítani, hogy a sértettel közösen egy üveg bort fogyasztottak el, valamint egy második üveget kinyitottak. Arra vonatkozóan azonban, hogy mely vádlott, mennyit fogyasztott, és ennek következtében milyen állapotba került, utólag már nem lehetett következtetést levonni.

Az egyenes szándékkal történő elkövetés sem súlyosító körülmény. A rablás törvényi tényállása célzatos bűncselekmény: az elkövető a dolog jogtalan eltulajdonítása *érdekében* fejt ki a törvényi tényállásban meghatározott elkövetési magatartást. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a bűnösség formája csak ún. egyenes szándék lehet, következésképpen ez a törvényhozó részéről már értékelést nyert. Ezért ennek bűnösségi körülményként történő ismételt megfogalmazása a kétszeres értékelés tilalmába ütközne.

További súlyosító körülményként kellett értékelni, hogy az erőszakos többszörös visszaesést megalapozó elítéléseken túlmenően is több alkalommal volt büntetve.

Az enyhítő körülmények köréből pedig mellőzni kellett a sértett felróható közrehatására való utalást. Helyette - jogszabályba ütköző magatartás hiányában - mindössze a sértett nagyfokú gondatlanságát lehetett figyelembe venni, hiszen számára idegen személyeket engedett be a lakásába.

A fenti bűncselekményből kifolyólag I.rendű vádlott esetében kettő évtől nyolc évig terjedő, míg II.rendű vádlott vonatkozásában kettő évtől tizenhat évig terjedő szabadságvesztés volt az irányadó

büntetési tétel. Ezek középértéke I.rendű vádlott esetében ötévi, míg II.rendű vádlott esetében kilenc évi szabadságvesztést tett ki.

A fentiekben helyesbített büntetéskiszabási körülményekre is figyelemmel I.rendű vádlottal szemben a középértékben megállapított ötévi szabadságvesztés eltúlzottan szigorúnak bizonyult; ezért a másodfokú bíróság büntetését három évi szabadságvesztésre enyhítette - amely a büntetési céloknak immár mindenben megfelel -, pontosítva megnevezését (szabadságvesztés) és a Btk.35.§ (1) bekezdésére figyelemmel elkülönülten rendelkezve annak végrehajtási fokozatáról, amely a Btk.37.§ (2) bekezdés a) pontja alapján börtön.

Mindezekből kifolyólag szükségesség vált a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mérséklése is, amelynek mértékét a másodfokú bíróság három évben határozta meg.

Ennyiben tehát a I.rendű vádlott és védője által bejelentett jogorvoslati kérelem megalapozott volt.

II.rendű vádlott esetében a többszörösen büntetett előéletére, valamint az ugyanolyan bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt indított büntetőeljárás hatálya alatti elkövetésre figyelemmel a középértékben meghatározott szabadságvesztés eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető. Így a másodfokú bíróság nem látott törvényes lehetőséget annak enyhítésére.

II.rendű vádlott és védője enyhítést célzó fellebbezései tehát nem vezethettek eredményre.

Pontosításra szorult ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítélete 12. oldalának ötödik és hatodik bekezdéseiben a visszaesői minőséggel és a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos jogszabályi hivatkozás; míg az erőszakos többszörös visszaesés vonatkozásában szükségtelen volt utalni a Btk.459.§ 31. pontjának a) alpontjára, addig a feltételes szabadságra bocsátás kapcsán mellőzni kellett a Btk.38.§ (4) bekezdés a) pontjának feltüntetését. Hiszen e kedvezmény lehetőségéből történő kizárást a Btk.38.§ (4) bekezdésének b) pontja, tehát II.rendű vádlott erőszakos többszörös visszaesői minősége alapozta meg.

II.rendű vádlott esetében is észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nem a Btk. rendelkezéseinek megfelelően, hanem az azt megelőző 1978. évi IV. törvény előírásai szerint rendelkezett a szabadságvesztésről. Ezért őt is szabadságvesztésre kellett ítélni, amelynek végrehajtási fokozatáról külön kellett rendelkezni a Btk.35.§ (1) bekezdésében és a Btk.37.§ (3) bekezdés b) pontjának ba) alpontjában foglaltaknak megfelelően.

A járulékos kérdések vonatkozásában észlelte a másodfokú bíróság azt is, hogy az elsőfokú bíróság a vagyonekbevitel, illetőleg a polgári jogi igény körében nem a vonatkozó törvényi rendelkezéseknek megfelelő döntést hozott.

Az állandó bírói gyakorlat szerinti polgári jogi igényt nemcsak az eltulajdonított dolog tulajdonosa, hanem - az egyéb feltételek megléte esetén - a dolog időleges megőrzője, használója, birtokosa is előterjesztheti (BH 1992.163. számú eseti döntés).

Sértett 2 sértett a nyomozás során polgári jogi igényének érvényesítését kérte (nyomozati iratok 300. oldal), mely a vádlottak által a bűncselekménnyel okozott teljes kárra kiterjedt, és ezt a nyomozati vallomásának a felolvasása után az elsőfokú bíróság előtt is fenntartotta (38. sorszámú tárgyalási

jegyzőkönyv 8. oldal). A Btk.74.§ (5) bekezdésének a) pontja értelmében tehát vagyonek Kobzás nem lett volna alkalmazható.

Erre tekintettel a vagyonek Kobzásra vonatkozó rendelkezést a másodfokú bíróság mellőzte. Szükségesnek látta azonban megjegyezni azt is, hogy az elsőfokú bíróság döntése a vagyonek Kobzás alkalmazhatósága esetén is helyesbítésre szorult volna. Az ítélezési gyakorlat ugyanis következetes abban, hogy a szóban forgó intézkedés egyetemlegesen nem rendelhető el; azt a vádlottakkal szemben gazdagodásuk arányában, ennek tisztázhatatlansága esetén pedig egyenlő arányban kell alkalmazni (Bkv 95. számú kollégiumi vélemény).

Emellett - a tényállás helyesbítésére figyelemmel - a magánfélnek járó kártérítés összege helyesen 324.500 forintot tett ki, melyet a másodfokú bíróság ennek megfelelően pontosított. A kártérítésre kötelezés jogalapja pedig a Ptk.(rég.) 339.§ (1) bekezdése; ennek feltüntetését az elsőfokú bíróság ugyancsak elmulasztotta.

Helyesbítésre szorult a késedelmi kamattal kapcsolatos rendelkezés is; a Ptk.(rég.) 301.§ (1) bekezdése szerint a vádlottak a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot kötelesek fizetni a magánfélnek.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az érvényesített polgári jogi igényvel kapcsolatos eljárási illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés sem pontos. Az Itv. 42.§ (1) bekezdés a) pontja szerint annak mértéke a pertárgy értékének 6%-a, de legalább 15.000 forint.

A megítélt kártérítés összege 324.500 forint volt, annak 6%-a helyesen azonban 19.440 forint, melynek megfizetésére a vádlottakat - figyelemmel a 6/1986.IM rendelet 13.§ (2) bekezdésére is - a Ptk.(rég.) 344.§ (1) bekezdése és az Itv. 38.§ (2) bekezdése értelmében *egyetemlegesen* kellett kötelezni.

Összességében tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a fentebb írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A vádlottak a Be.381.§ (1) bekezdése alapján kötelesek a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

II.rendű vádlott vonatkozásában - előző elítéléseire figyelemmel - fennállni látszanak az összbüntetésbe foglalás törvényi feltételei. Ezért a másodfokú bíróság e körben az elsőfokú bíróságot az összbüntetési eljárás lefolytatásával kapcsolatos intézkedések megtételére hívta fel.

Pécs, 2016. november 25.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 20.B.58/2014/41. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 14.Bf.158/2016/12. számú ítéletével - az abban írt változtatásokkal - a 2016. évi november hó 25. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő